

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

SMJERNICE EKONOMSKE POLITIKE ZA 2012. GODINU

Decembar, 2011

S A D R Ź A J

Uvodne napomene	3
1. Očekivana ekonomska kretanja u međunarodnom okruženju u 2012. godini	4
2. Cilj i mjere ekonomske politike Crne Gore u 2012. godini	7
3. Generatori ekonomskog rasta u 2012. godini	9
4. Makroekonomski rizici u 2012. godini	11
5. Makroekonomski okvir za period 2012-2014	12
 PRILOG - Smjernice za pojedinačne segmente ekonomske politike	 14
Segment 1: Evropske integracije	15
Segment 2: Fiskalna politika	16
Segment 3: Monetarna politika	17
Segment 4: Privatizacija i javno privatna partnerstva	18
Segment 5 : Strane direktne investicije	19
Segment 6: Konkurencija	24
Segment 7: Državna pomoć	25
Segment 8: Poreska politika	26
Segment 9: Unapredjenje poslovnog ambijenta	28
Segment 10: Turizam	29
Segment 11: Trgovina	30
Segment 12: Gradjevinarstvo	31
Segment 13: Energetika	33
Segment 14: Transport	34
Segment 15: Telekomunikacije	35
Segment 16: Informaciono društvo	36
Segment 17: Bankarski sektor	37
Segment 18: Osiguranje	38
Segment 19: Tržište kapitala	39
Segment 20: Tržište rada	40
Segment 21: Obrazovanje, nauka i istraživanje	41
Segment 22: Zdravstveni sistem	43
Segment 23: Poljoprivreda	44
Segment 24: Zaštita životne sredine	45
Segment 25: Regionalni razvoj	46
Segment 26: Reforma državne uprave	47

UVODNE NAPOMENE

Ministarstvo finansija je pristupilo pripremi dokumenta Smjernice ekonomske politike za 2012. godinu. Prethodnih pet godina Vlada je usvajala krajem tekuće godine Ekonomsku politiku za narednu godinu i Ekonomski i fiskalni program (EFP) za srednjoročni period. Kako se ekonomska politika za narednu godinu većim dijelom preklapala sa EFP-om, odnosno sa PEP-om od 2011. godine, to je prestala potreba izrade ekonomske politike u ustaljenoj formi.

Osnova za izradu Smjernica i dalje će biti Pretpristupni ekonomski program (ranije EFP), kao srednjoročni makroekonomski i fiskalni okvir zemlje i obaveza Crne Gore prema Evropskoj komisiji kao zemlje kandidata. **Osnovni zadatak Smjernica ekonomske politike je definisanje konkretnih mjera koje će primjenom u narednoj godini rezultirati u ostvarivanju cilja za narednu godinu i razvojnih ciljeva postavljenih u Pretpristupnom ekonomskom programu.** Dokument će ujedno biti osnova za praćenje realizacije ciljeva ekonomske politike koje će od naredne godine biti radjeno kroz Proljećnu, odnosno Jesenju analizu makroekonomskih kretanja i strukturnih politika.

Smjernice ekonomske politike za 2012. godinu sastoje se iz dva dijela.

Prvi dio daje cilj i instrumente ekonomske politike u 2012. godini, pregled makroekonomskih agregata projektovanih za 2012. godinu, srednjoročne projekcije i očekivana ekonomska kretanja u svijetu i regionu. Takođe dat je pregled generatora rasta i potencijalnih rizika crnogorske ekonomije u godini ispred nas.

U drugom dijelu dokumenta (Prilog), nalazi se tabelarni pregled 26 segmenata ekonomske politike. Prioritetni cilj i sekundarni ciljevi, aktivnosti za ostvarivanje ciljeva i njihov fiskalni uticaj, kao i rizici i mjere za otklanjanje rizika popunjavale su jedna ili više institucija nadležne za određeni segment na osnovu dostavljenih uputstava.

1. OČEKIVANA EKONOMSKA KRETANJA U MEDJUNARODNOM OKRUŽENJU U 2012. GODINI

Posle dosta snažnog oporavka u 2010. godini kada je svetska ekonomija rasla po stopi od 5,1% tokom 2011. godine došlo je dosta snažnog usporavanja. Najnovije projekcije ukazuju da će svjetski privredni rast u ovoj godini iznositi oko 4,0 % godišnje, a ista stopa rasta predviđa se i za narednu godinu. U posljednjim mjesecima došlo je i do povećavanja razlika između projekcija stopa rasta za različite djelove svjetske privrede. Za razvijene privrede sada se predviđa da će u 2011. i 2012. godini rasti po svega 1,6 odnosno 1.9%, dok se za tkz. rastuće ekonomije predviđaju stope rasta od preko 6% godišnje. Iako je bilo očekivano usporavanje privrednog rasta u 2012. godini, svaka nova projekcija vodila je nižim stopama. Razlozi za usporavanje privrednog rasta u 2012. godini su:

Prvi, u Sjedinjenim Američkim Državama kao vodećoj svjetskoj ekonomskoj sili proces internog i eksternog prestrukturiranja, odnosno značajnih promjena koje bi zemlja trebala da napravi kako bi stvorila uslove za stabilan privredni rast još nije realno počeo. Tako u oblasti internog prestrukturiranja nije došlo do ubrzavanja tražnje privatnog sektora koja bi trebala da zamijeni tražnju javnog sektora koja je značajno povećana u periodu posle krize. Nizak nivo tražnje privatnog sektora, i to prije svega domaćinstava, posljedica je još uvijek njegove niske tražnje u oblasti nekretnina. To je rezultat kako niskog nivoa kreditiranja zbog neoporavljenih bilansa banaka tako i zbog smanjenog kreditnog kapaciteta stanovništva. U uslovima kada je domaća tražnja spora privredni rast SAD bi se mogao generisati samo povećanjem tražnje iz inostranstva, tj. Povećanje izvoza izvoza i smanjivanjem platnobilansnog deficita. Ovo eksterno prestrukturiranje se ne događa u obimu koji bi bio potreban za održavanje privrednog rasta na nivou koji je bio planiran u proljeće ove godine.

Drugi razlog za korekciju svetskog privrednog rasta na dolje u 2012. godini je Evropska unija koja čini 18% ukupnog svjetskog BDP-a. Posle jakog rasta u prvom kvartalu ove godine rast je drastično pao u drugom i trećem kvartalu 2011. godine. Do toga je došlo prije svega zbog fiskalnih ograničenja, a jednim dijelom i zbog sniženog povjerenja potrošača i biznis sektora u uslovima produbljivanja krize euro zone. Domaća tražnja je u većini zemalja EU, a pogotovo euro zone dosta niska, Oporavak tražnje zabilježile su zemlje Centralne i Istočne Evrope. Stope rasta inostrane tražnje su se smanjile u 2011. za većinu evropskih zemalja i realno je očekivati da će se to nastaviti i u 2012. godini. Za 2012. godinu su projekcije privrednog rasta za zemlje EU 27 smanjene na 0,8% , a za euro zonu na 0,5%¹.

Osim smanjenja projekcije svetskog privrednog rasta u 2011. i narednoj godini, u posljednjim mjesecima došlo je do povećanja fiskalnih i finansijskih rizika u razvijenim zemljama koji će imati negativan uticaj na privredni rast u 2012. Na međunarodnim finansijskim tržištima povećava se skepticizam usmjeren u nosioce ekonomske politike odnosno u njihovu sposobnost za zaustave povećavanje javnog duga svojih zemalja. Tako se kriza nije samo produbila u perifernim zemljama euro zone nego se prenijela i na centralne zemlje ovog područja, kao što su Italija, Španija, pa čak i Francuska. Ključna odluka sa decembarskog Samita zemalja lidera Evropske unije i Euro zone se odnosi na jačanje fiskalne discipline članica i to: (i) balansi javne potrošnje moraju biti uravnoteženi ili u suficitu, a strukturni deficit ne može preći 0,5% BDP-a. Ovakvo pravilo bi se moralo ugraditi u zakonodavni okvir svake zemlje. Evropska komisija bi procjenjivala da li se ovo pravilo primjenjuje i dok kvalifikovana većina ne odluči drugačije, zemlja koja ga prekrši bi trpjela automatske sankcije. (ii) Jačanje sredstava EFSF-a² na 500 mlrd € I (iii)

¹ Izvor: Evropska komisija

² Evropski fond za stabilizaciju i pomoć ugroženim zemljama

ubrzanje procedure za početak rada Evropskog stabilizacionog mehanizma, kao trajno rješenje zapomoć ugroženim zemljama koji bi počeo sa operacijama od juna 2012. godine. Jedan od zaključaka samita je namjera da se promjenom ugovora između članica EU dugoročno ide na fiskalnu uniju.

Treći, povećani rizici povezani sa suverenim dužnicima brzo su se prenijeli na finansijski sektor, pogotovo na one banke i druge finansijske institucije, u značajnoj meri koncentrisane u Evropi, koje imaju u svojim portfolijima veliko učešće obveznica suverenih dužnika. Na nastalu situaciju banke su reagovalе kako sa smanjenjem međubankarskog finansiranja kako bi zadržale što veći mogući nivo likvodnosti tako i sa zaoštavanjem kreditnih uslova konačnim korisnicima kredita. Povećana nesigurnost prenosi se na berze, gdje se očekuje dalji pad indeksa. Svi ti događaji u finansijskom sektoru negativno utiču na potrošnju, a time direktno utiču na smanjenje stope rasta koju ćemo imati u 2012.

U **regionu Jugoistočne Evrope**, većina zemalja se relativno brzo oporavila od krize i već u 2010. godini vratila pozitivnim stopama. Ovo su stope rasta niže od stopa rasta drugih „emerging country“ regiona i vjerovatno već odražavaju neku normalnu nižu stopu rasta koju je realno očekivati u regiji posle krize.

Tokom poslednje godine bilo je dosta govora o tome da treba model privrednog rasta na kome se bazirala većina balkanskih zemalja u periodu prije krize mijenjati odnosno prilagoditi novim uslovima. Dok su zemlje u regionu u periodu prije krize svoj visok privredni rast bazirale prije svega na domaćoj tražnji i velikim prilivima kapitala u obliku bankarski kredita, kriza ih je prinudila da svoj razvoj u većoj mjeri baziraju na vlastitim resursima. U uslovima značajno usporene domaće privatne tražnje, dosta ograničenog prostora za fiskalno intervenisanje, generalno niskog stepena međunarodne konkurentnosti koji sprječava značajno povećanje izvoza, smanjenog obima SDI kao i oštrijih uslova kreditiranja na međunarodnim finansijskim tržištima, zemljama nije preostalo ništa drugo nego da novonastaloj situaciji prilagode sniženim privrednim rastom. Procenjuje se da zemlje regiona trebaju na dugi rok računati sa stopama koje će u prosjeku biti za 2 procentna poena niže od odnosu na pretkrizni period.

Dužnička kriza zemalja euro zone predstavlja najveći spoljni rizik za održivost privrednog rasta zemalja u regionu. Zemlje regiona, pa i Crna Gora, su izuzetno zavisne od zapadne Evrope kao glavnog izvoznog tržišta, kao izvora različitih oblika priliva kapitala od SDI do različitih oblika dužničkog kapitala, i kao regije odakle dolaze značajni obimi sredstava u obliku doznaka na radu u inostranstvu.

Pad privrednog rasta u Zapadnoj Evropi do kojeg je došlo u drugom kvartalu 2011. godine bez sumnje će se veoma negativno odraziti i na privredni rast zemalja u regionu u 2012. godini. Pogotovo jer se usporavanje inostrane tražnje kombinuje sa problemima koje imaju evropske banke sa prevazilaženjem krize u evro zoni.

Osim relativno novih rizika koji proističu iz snižavanja privrednog rasta u zapadnoj Evropi zemlje JIE će se nastaviti suočavati sa tradicionalnim problemima kao što je visoka stopa nezaposlenosti od oko 13 % u 2011. Činjenica je da je u poslednjoj godini i po većina zemalja uspjela smanjiti stopu nezaposlenosti u odnosu na rekordne stope s početka 2010. godine, ali će povećavanje zaposlenosti ići veoma sporo ako privredna rast ne bude održana.

Drugi značajan uzročno-posljedični problem sa kojim se susreću zemlje u regionu od izbijanja krize je dalje negativan uticaj na javne finansije. Prije krize zemlje u regionu su održavale javne finansije u okviru dosta niskih deficita pre svega na račun visokog privrednog rasta koji je imao za posljedicu i velike prilive iz poreskih prihoda. Kad je izbila kriza, prihodi su se drastično smanili, što nije bi slučaj sa izdacima. Rezultat

je bilo veliko povećanje deficita javnih finansija i posljedično javnog duga u skoro svim zemljama regiona. Manevarski prostor vlada za eventualno intervenisanje u 2012. godini smanjen je u odnosu na 2008. godinu. Što se tiče ekonomske politike koje su zemlje u posljednje tri godine sprovodile u cilju fiskalne konsolidacije, ona se bazirala pre svega na *ad hoc* smanjivanju izdataka, pri čemu su značajni rezovi bili veoma često radjeni kod kapitalnog budžeta. U narednom periodu zemlje će trebati da predju na sistematičniji proces fiskalne konsolidacije koja će biti socijalno održiva i usmjerena na razvoj.

Tabela 1 Makroekonomska kretanja i projekcije za 2012. u svijetu
(procenat promjene, ako nije drugačije naznačeno)

	2009	2010	godina na godinu projekcija	
			2011	2012
Svjetska proizvodnja	-0.7	6.1	4.0	4.0
Razvijene ekonomije	-3.7	3.0	1.6	1.9
SAD	-3.5	3.0	1.5	1.8
Euro zona	-5.1	3.6	2.7	1.3
Evropska unija	-4.2	1.8	1.7	1.4
Njemačka	6.1	3.6	2.7	1.3
Francuska	-2.6	1.4	1.7	1.4
Italija	5.2	1.3	0.6	0.3
Španija	-3.7	-0.1	0.8	1.1
Japan	6.3	4.0	0.6	2.3
Velika Britanija	-4.9	1.4	1.1	1.6
Kanada	-2.8	3.2	2.1	1.9
Ostale razvijene ekonomije	-1.1	5.8	5.6	3.7
Nove industrijalizovane azijske ekonomije	-0.7	8.4	4.7	4.5
Ekonomije u razvoju	2.8	7.3	6.4	6.1
Centralna i Istočna Evropa	-3.6	4.5	4.3	2.7
Zajednica nezavisnih država	-6.4	4.6	4.6	4.4
Rusija	-7.8	4.0	4.3	4.1
Ostale zemlje - bez Rusije	-3.0	6.0	5.3	5.1
Azija u razvoju	7.2	9.5	8.2	8.0
Kina	9.2	10.3	9.5	9.0
Indija	6.8	10.1	7.8	7.5
ASEAN-5	1.7	6.9	5.3	5.6
Latinska Amerika i Karibi	-1.7	6.1	4.5	4.0
Brazil	-0.6	7.5	3.8	3.6
Meksiko	-6.2	6.4	3.8	3.6
Srednja Istočna i Sjeverna Afrika	2.6	4.4	4.0	3.6
Afrika ispod Sahare	2.8	5.4	5.2	5.8
Memorandum				
Obim svjetske trgovine (roba i usluge)	-10.7	12.8	7.5	5.8
Uvoz				
Razvijene ekonomije	-12.4	11.7	5.9	4.0
Ekonomije u razvoju	8.0	14.9	11.1	8.1
Izvoz				
Razvijene ekonomije	-11.9	12.3	6.2	5.2
Ekonomije u razvoju	7.7	13.6	9.4	7.8
Cijene roba (USA dolari)				
Nafta	-36.3	27.9	30.6	-3.1
Ostalo (prosjek baziran na ponderima svjetskog robnog izvoza)	-15.7	26.3	21.2	-4.7
Potrošačke cijene				
Razvijene ekonomije	0.1	1.6	2.6	1.4
Ekonomije u razvoju	5.2	6.1	7.5	5.9

Izvor: MMF - Pregled svjetske ekonomije

2. CILJ I MJERE EKONOMSKE POLITIKE CRNE GORE U 2012. GODINI

Dešavanja u okruženju i svjetskoj ekonomiji stvaraju izazove u vođenju ekonomske politike u Crnoj Gori. Zavisnost od eksternih tržišta s jedne strane čini crnogorsku ekonomiju ranjivom, ali i naglašava potrebu za politikama koje će obezbijediti osnovu za smanjivanje negativnih efekata krize. U prvom redu kreiranje institucionalnog okvira za efikasno, fleksibilno donošenje odluka. Glavni izazov u kreiranju ekonomske politike jeste postignuti balans između kratkoročnih benefita realizacije mjera ekonomske politike u narednoj godini, srednjoročnih ciljeva i dugoročnog rasta. Nakon dva talasa krize, Crna Gora, ne smije sebi dozvoliti luksuz kratkotrajnih rješavanja problema koji bi mogli narušiti osnovu za postepeno i održivo povećanje kvaliteta života pojedinaca.

Prioritetni cilj ekonomske politike u 2012. godini jeste povećanje kredibiliteta crnogorske ekonomije u cilju dugoročnog ekonomskog rasta i povećanja zaposlenosti.

Kratkoročne politike za postizanje cilja ekonomske politike u 2012. godini su jačanje fiskalne i finansijske stabilnosti i realizacija izvjesnih investicija.

Instrumenti za njihovo sprovođenje su Budžeta za 2012. godinu, dosljedno regulisanje bankarskog tržišta i dalje unapređenje poslovnog ambijenta.

Jačanje stabilnosti podrazumijeva smanjenje zavisnosti od inostranog finansiranja u javnom i bankarskom sektoru. Kako međunarodno tržište naredne godine može biti "zatvoreno" za finansiranje, važno je već sada planirati i obezbijediti alternativne izvore, po mogućnosti dugoročnije i uz povoljnije uslove. Ovim se smanjuju izdaci budžeta na spoljne kamate u odnosu na one koje bi se plaćale pri skupljanju pozajmljivanju i time stvara prostor za prioriteta javna trošenja i investicije.

- *U fiskalnom dijelu*, neophodno je nastaviti sa započetom konsolidacijom. Ovo podrazumijeva smanjenje državne potrošnje koja predstavlja veliki teret za privredu i građane. Fiskalna konsolidacija znači i povećanje poreskih prihoda, i to kroz: proširenje poreske baze; veće oporezivanje imovine i roba koje nijesu u funkciji stvaranja dohotka; stvaranje uslova za nove investicije i smanjenje sive ekonomije. Manja državna potrošnja i veći prihodi znače manji deficit i, posljedično, manju potrebu za zaduživanjima, manju zavisnost od međunarodnog tržišta i više sredstava za infrastrukturne projekte.
- *U bankarskom sektoru* potrebno je ojačati kapital banaka, zadržati visoku likvidnost i obezbijediti podršku "matičnih" inostranih banaka za "kćerke" banke koje posluju u Crnoj Gori. Važno je i restrukturirati (isčistiti) bilanse banaka i smanjiti "loše" kredite. Prije ili kasnije, teret pogrešnih odluka iz prošlosti mora se podnijeti, a kako bi se smanjila nesigurnost, odnosno finansijsko nepovjerenje i stvorili uslovi za novo kreditiranje, poželjno je da se ovi procesi dese što prije. Istovremeno, Vlada i sudske institucije moraju stvoriti povoljniji sistemski ambijent za efikasno izvršenje ugovora i zaštitu vlasničkih prava i smanjenje problema interne finansijske nediscipline, odnosno neplaćanja u privatnom sektoru i lokalnim samoupravama.

Smanjenje ekonomske aktivnosti u EU i svijetu upućuje na dalje smanjenje SDI u u Crnoj Gori 2012. godini, sa još uvijek visokim nivoom učešćem od 14,2% u BDP-u. Međutim, ključ održavanja, odnosno rasta

ekonomske aktivnosti u 2012. godini jeste rast investicija. Trebamo biti svjesni da u situaciji smanjene likvidnosti i niskih stopa rasta, privlačenje stranih direktnih investicija nije cilj samo Crne Gore, već kako zemalja u regionu, tako i šire. Dakle, svjesnost o konkurentskom tržištu država za privlačenje sredstava skeptičnih investitora treba da bude polazni pristup svih učesnika u ekonomskom sistemu Crne Gore. Osim prirodnih resursa i položaja zemlje, danas presudnu ulogu igra upravo kredibilitet zemlje u koju investitori ulažu, tačnije obezbjeđivanje sigurnosti investicija koju pruža država kroz stabilan fiskalni i finansijski sistem. U 2012. godini potrebno je skoncentrisati resurse na brzo donošenje odluka u tom pravcu i realizaciju izvjesnih investicija, bilo nezavršenih ili sa spremnom projektnom dokumentacijom. Među takvim projektima izdavaju se:

- „Luštica Resort” na poluostrvu Luštica
- „Plavi horizonti” u Tivtu
- Realizacija projekata malih HE,
- Drugi blok TE Maoče u Pljevljima
- Rudnik mrkog uglja u Beranama
- Privatizacija Luke Bar Ad Bar
- Privatizacija HTP Ulcinjska Rivijera,
- Privatizacija Montenegroairlines-a
- Hotelski kompleks "Expo hotels partners" d.o.o. - Budva
- Sajamski objekat, "Expo Budva"d.o.o. - Budva
- Ostrvo "Sveti Marko"
- Rekonstrukcija hotela "Crna Gora"

i nastavak započetih:

- Hotel „Sveti Stefan”,
- Porto Montenegro,

Sumarno, uz dobru pripremu i rezervni paket mjera ekonomske politike i podršku međunarodnih finansijskih institucija, možemo smanjiti zavisnost od nestabilnog međunarodnog tržišta i tako sačuvati stabilnost i naš ekonomski sistem, i u uslovima najvećih poremećaja. Da bismo nastavili da budemo kredibilni partneri koji dobijaju takvu podršku, moramo trajno voditi zdravu ekonomsku politiku. Vođenjem zdrave ekonomske politike, usmjerene na stabilnost i privredni rast i kvalitetne, prioritetne projekte, kao i stvaranjem povoljnijeg poslovnog ambijenta i smanjenjem sistemskih rizika, stvorićemo uslove i za dinamičniji dugoročni rast i razvoj. Ovo je preduslov i za poboljšanje životnog standarda svih građana Crne Gore.

3. GENERATORI EKONOMSKOG RASTA U 2012. GODINI

Nakon pada ekonomije od 5,7% u 2009. godini, Crna Gora je u 2010. godini izašla iz recesije i ostvarila realni rast BDP-a od 2,5%, što je više u odnosu na projektovani rast od 0,5% i procijenjeni rast od 1,1%. Ključni nosioci oporavka u 2010. godini bili su turizam, industrijska proizvodnja (vađenje rude i kamena i proizvodnja električne energije).

Projekcija rasta za 2011. godinu je ostala nepromijenjena u odnosu Ekonomski i fiskalni program za Crnu Goru 2010-2013 (EFP 2010-2013). Projektovani rast od 2,5 % u 2011. godini se bazira na ostvarenim rezultatima tokom prvih osam mjeseci i očekivanim trendovima do kraja godine, koji ukazuju na dalji rast turističkog prometa, oporavak u oblasti prerađivačke industrije i građevinarstva, rast prometa u maloprodaji i obima transportnih usluga.

U 2012. godini očekuju se divergentna kretanja različitih proizvodnih faktora.

Najavljene investicije u adaptaciju i izgradnju novih objekata i ponude novih sadržaja, koji će značiti jačanje ponude **turističkih kapaciteta**, imaće uticaj na dugoročni rast turizma kao prioritetne grane razvoja ekonomije. To se prije svega odnosi na Plave horizonte i poluostrvo Lušticu, za koje su projektovani luksuzni rizorti. Dodatna potvrda za ova očekivanja su i zahtjevi za građevinske dozvole u predračunskoj vrijednosti od 157mil.€ u sektoru turizma i energetike. S druge strane, faktori kao što su ekonomska kriza u Grčkoj, politička u sjevernoafričkim zemljama i pad ukupne turističke tražnje, može uticati na rast učešća turista iz visokorazvijenih zemalja koji će potencijalno opredijeliti emitivna tržišta na cjenovno povoljnije mediteranske destinacije.

Iz **sektora rudarstva** koji se prije svega odnosi na vađenje uglja za potrebe termoelektrane „Pljevlja” najave investicija u nove kopove i potencijalna ulaganja u Termoelektranu ”Maoče” i rudnik mrkog uglja u Beranama daju osnova za očekivanja značajnog rasta ovog sektora.

S obzirom da glavno učešće u *prerađivačkoj industriji* ima KAP (20,5%) to kretanja u ovoj kompaniji u značajnoj mjeri određuju kretanja ovog sektora i otežavaju predviđanje poslovanja ove kompanije u srednjem roku. Postoje nekoliko glavnih faktora koji mogu opredijeliti aktivnost u ovoj kompaniji:

- predviđanja rasta cijene osnovnih metala u 2012. godini kao posljedice rasta tražnje u rastućim ekonomijama (Kina, Indija), mada je efekat donekle poravnan jačanjem vrijednosti eura u odnosu na US dolar³;
- planirano ukidanje subvencija za struju imaće uticaj na rast troškova proizvodnje i potencijalno negativni efekat na dalje funkcionisanje ovog sistema;
- visok nivo duga ove kompanije je takođe značajan tako da on potencijalno može da predstavlja opasnost za poslovanje u srednjem roku.

U *prehrambenoj industriji* je značajno učešće kompanija iz oblasti prerade vina, mesa, mlijeka i piva u ukupnom sektoru. Poslovanje u 2010. i 2011. godini daju za pravo očekivanjima da će se ekspanzija ovih kompanija nastaviti u srednjem roku. Realizacija izvoza vina za Rusiju i Kinu i početak otkupa grožđa od registrovanih proizvođača su pozitivni indikatori stabilnog poslovanja kompanije AD Plantaže. Otkup grožđa od individualnih proizvođača je i podrška razvoju poljoprivrede i treba da ima pozitivan uticaj na rast kako u poljoprivredi, proizvodnji tako i izvozu. Povećan izvoz kompanija mesne industrije (Goranović, Mesopromet,

³ Istraživanje vodeće investicione banke Barclays Capital

Gradina, Martex I dr.), kao i značajno učešće mlijeka i proizvoda od tijesta I brašna u ukupnoj potrošnji (mlijeckarska i pekarska industrija) generisaće značajan I stabilan rast u ovim sektorima. Značajno je istaći da je realno očekivati tokom 2012 godine, značajniji rast zasijanih površina u ratarstvu i autputa u stočarstvu, što će pak povećati učešće ovog sektora u BDP-u.

Proizvodnja struje ima poznata sezonska kretanja i obzirom da 75% proizvodnih kapaciteta čine hidroelektrane to je uveliko zavisna od hidroloških prilika. Svaka investicija u ovu granu jača proizvodnu bazu i direktno utiče na povećanje proizvodnje. Podneseni zahtjevi za građevinskim dozvolama za izgradnju malih hidroelektrana su dobar indikator da će se realizovati investicije u ovaj sektor vrijednosti 47,8 mil.€.

U sektoru *građevinarstva* očekuje se stagnacija, mada su kretanja u prvoj polovini 2011 godine pozitivna. Međutim vrijednost ugovorenih radova za budući period je značajno pala (50%) tako da očekujemo negativno učešće u budućem rastu.

Promet u maloprodaji i veleprodaji kao i *transportu* generalno prati prosjek svih ostalih faktora, posebno turizma, tako da očekujemo blag rast u ovim sektorima.

Negativan doprinos rastu ekonomske aktivnosti očekuje se od smanjenog učešća *državne potrošnje* s obzirom na planiranu konsolidaciju javnih finansija u smislu smanjenja deficita u 2012. godini i prelazak u zonu suficita u 2013. godini.

Inflacija, ne očekuje se značajno povećanje inflacije mjerene rastom potrošačkih cijena zbog toga što se ne očekuje povećanje cijena energenata iz uvoza kao ni značajnije povećanje cijene hrane zbog usporenih stopa rasta evropske i svjetske ekonomije (uvezena inflacija). Projektovana stopa u 2012. Godini je na nivou 2%.

Tabela 2. Generatori rasta u 2012. godini

<i>(u tekućim cijenama)</i>	Realne stope rasta 2012 (%)	Doprinos rastu 2012 (%)	Struktura BDP 2012 (%)
BDP PO PROIZVODNOM PRISTUPU	2,0	2,0	100,0
Neto porezi - Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode		0,3	16,9
Bruto dodata vrijednost		1,6	83,1
Poljoprivreda, lov, šumarstvo	5,0	0,4	7,7
Ribarstvo	3,0	0,0	0,0
Vadjenje ruda i kamena	5,0	0,1	1,2
Preradivačka industrija	2,0	0,1	4,9
Proizvodnja i snadbijevanje el. energijom, gasom I vodo	4,0	0,2	4,5
Gradjevinarsvo	-5,0	-0,2	4,6
Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	4,0	0,5	12,8
Hoteli i restorani	5,0	0,3	5,7
Saobraćaj, skladištenje i veze	3,0	0,3	10,2
Finansijsko posredovanje	4,0	0,2	4,0
Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje I poslovne aktivnosti	0,0	0,0	8,6
Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	-1,0	-0,1	7,9
Obrazovanje	-1,0	0,0	4,3
Zdravstveni i socijalni rad	-1,0	0,0	3,8
Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	0,0	0,0	3,0

Izvor: Ministarstvo finansija

4. MAKROEKONOMSKI RIZICI U 2012. GODINI

Recesija u regionu i EU - Najave zaustavljanja rasta ekonomije Evrope s potencijalnim ulaskom u recesiju čine mogućim i pojavu recesije u okolnim zemljama i zemljama glavnim trgovinskim partnerima. To se može prvenstveno odraziti na smanjenje kapitala banaka i produbljivanje problema nelikvidnosti privrede.

Kriza likvidnosti - Jedan od najznačajnijih rizika za ekonomiju Crne Gore je visok nivo kredita u kašnjenju koji još uvijek rastu, i izloženost prema sektorima koji su naročito pogođeni krizom, kao što su prerađivačka industrija, trgovina i građevinarstvo. Zbog potrebe dokapitalizacije evropskih banaka i njihove dokapitalizacije kao kolateralna žrtva mogu ispasti majke kćerke velikih banaka, pa i one koje posluju u Crnoj Gori.

Pad kreditne aktivnosti - Nastavak pada kreditne aktivnosti može dovesti do suporavanja ekonomske aktivnosti. Ovaj rizik je posebno izražen za 2012. godinu. U slučaju nekontrolisanog bankrota zaduženih zemalja evropske periferije može doći do preventivnog povlačenja depozita zbog straha ulagača od gubitka depozita.

Značajan pad SDI, uz odlaganje velikih infrastrukturnih objekata - Značajniji pad SDI je moguć zbog produbljivanja krize u Eurozoni i opreznosti investitora kroz odlaganje planiranih investicija. U ovom trenutku je izvjesno odlaganje gradnje autoputa Bar-Boljare i nedostatak interesovanja investitora za projekat He na Morači.

Značajan pad prihoda od turizma - Ovaj pad je moguć jedino u slučaju vrlo nepovoljnih vremenskih prilika ili krize u emitivnim turističkim zemljama, odnosno političkih i bezbjednosnih nestabilnosti u regionu

Socijalni pritisak - Socijalni pritisak može da ugrozi ekonomiju kroz dva kanala. Ukoliko se ispolji kroz radikalizaciju štrajkova može da parališe funkcionisanje sistema i pošalje loš signal investitorima ali i da smanji ekonomsku aktivnost u toku godine. Ukoliko se izadje u susret zahtjevima to znači odustajanje od fiskalne konsolidacije, kratkoročni pozitivni efekti za štrajkače i dugoročne negativne posljedice za ostatak ekonomije, posebno u situaciji svjetske ekonomske krize.

Održivost javnog duga-kriza u prerađivačkoj industriji - Fiskalni rizik u narednom periodu prestavljaće i mogućnost aktiviranja izdatih državnih garancija za kompanije iz prerađivačke industrije. U slučaju pada cijene aluminijuma dovodi se u pitanje održivost poslovanja KAP-a. U Željezari Nišić je uveden stečaj, uz neizvjesnost pronalaženja novog strateškog partnera. Izdate garancije za kredite KAP-u u slučaju negativnog scenarija, tj njihovog aktiviranja, mogu značajno da povećaju državni dug (oko 4 % BDP-a) i samim tim trošak servisiranja duga.

Fiskalna kriza - Potencijalni značajan fiskalni rizik predstavlja neizvjesnost naplate poreskih prihoda usled rastuće nelikvidnosti realnog sektora što je rezultiralo konstantnim rastom poreskog duga (nenaplaćenih poreskih potraživanja) od 2009. godine. U uslovima negativnog bankarskog kreditiranja ili sporog rasta i stagnacije novog zapošljavanja, može se očekivati da će i u narednom periodu doći do izvjesnog rasta poreskog duga, dok ne dođe do bržeg rasta ekonomije. Fiskalna kriza je moguća u srednjem roku kao posljedica manjih prihoda zbog produbljivanja i jačanja krize u eurozoni i efekata na ekonomiju Crne Gore.

5. MAKROEKONOMSKI OKVIR ZA PERIOD 2012-2014

Ekonomski opravak koji je započeo 2010. godine, iako ne i značajan da bi se dostigle potencijalne stope rasta nastaviće se i u periodu 2012-2014. godine. Rizici sa kojima se crnogorska ekonomija suočavala u prošlom periodu, a koji su značajno uvećani u 2011. godini kao što su nelikvidnost privrede, pad kreditne aktivnosti banaka, kao i rizici u širem evropskom okruženju i smanjenje stope rasta velikih ekonomija značajno će uticati na buduća kretanja.

Polazni pristup baznom projektovanju rasta za naredni srednjoročni period jeste konzervativan u očekivanim ekonomskim kretanjima. Razlog konzervativnom pristupu je odloženi efekat krize koja je pogodila Evropsku uniju u drugoj polovini 2011. godine, a koju će Crna Gora zbog otvorenosti i ranjivosti na eksterne šokove osjetiti kroz potencijalno manje izvora finansiranja i pada investicija. Dodatno, imajući u vidu orijentisanost crnogorskog na evropsko tržište, uzete su u obzir i septembarske projekcije rasta za Centralnu i Istočnu Evropu od 2,7% i stope rasta za Eurozonu od 1,1% u 2012. godini.

Projekcije inflacije od 2% za svaku godinu pojedinačno u periodu od 2012-2014. godine su bazirane na projektovanim stopama MMF-a i projekcijama Centralne banke Crne Gore, a nešto su iznad onih u Eurozoni za 2012. godinu (1.5%). Osnova pretpostavke jeste pad agregatne tražnje u Crnoj Gori i mogućnost uticaja rasta cijena nafte i naftnih derivata, generisanih više političkom nestabilnošću nego rastom svjetske tražnje.

Za razliku od prethodne dvije godine projekcija je uradjena za dva scenarija: osnovni i pesimistički. Razlog tome je, obzirom na situaciju u Eurozoni, da ne postoje realne pretpostavke za optimistički scenario koji podrazumijeva viši rast od osnovnog.

Osnovni scenario predviđa konzervativne i umjerene realne stope rasta BDP-a u periodu 2012-2014., 2% u 2012., 3.5% u 2013. i 4% u 2014. godini, odnosno nominalne stope rasta BDP-a 4% u 2012., 5,6% u 2013. i 6,1% u 2014. godini.

Scenario nižeg rasta predviđa niže stope rasta BDP-a u periodu 2012-2014 nego one u osnovnom scenariju i to 0,5% 2012., 1.5% u 2013. i 3,5% u 2014. godini, odnosno nominalne stope rasta BDP-a 2% u 2012., 3,3% u 2013. i 5,6% u 2014. godini.

Tablea 3. Makroekonomski i fiskalni indikatori

Makroekonomski i fiskalni indikatori (% BDP-a)		CENTRALNI SCENARIO			SCENARIO NIŽEG RASTA		
		2012	2013	2014	2012	2013	2014
		plan	projekcija	projekcija	projekcija	projekcija	projekcija
Makroekonomski pokazatelji	Nominalni rast BDP-a	4.0	5.6	6.1	2.0	3.3	5.6
	Realni rast BDP-a	2.0	3.5	4.0	0.5	1.5	3.5
	Inflacija	2.0	2.0	2.0	1.5	1.8	2.0
	Uvoz (% u BDP)	63.2	63.0	62.6	62.2	63.0	62.6
	Izvoz (% u BDP)	38.6	39.1	40.0	38.0	39.1	40.5
	Ostalo (% u BDP)	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1
	Deficit tekućeg računa (% u BDP)	-21.6	-20.8	-19.5	-21.1	-20.8	-19.0
	Neto strane direktne i ostale investicije (% u BDP)	14.1	12.7	11.4	13.5	12.5	10.6
	Domaći krediti (% u BDP)	63.6	65.1	66.5	62.8	64.5	66.0
	Bankarski depoziti (% u BDP)	45.7	45.8	45.8	44.8	44.9	44.9
Fiskalni pokazatelji	Izvorni javni prihodi	39.42	39.24	39.04	38.81	38.76	38.58
	Javna potrošnja	40.47	39.12	38.01	41.27	40.78	39.85
	Deficit/Suficit	-1.05	0.13	1.03	-2.47	-2.02	-1.27
	Kamate	1.79	1.77	1.77	1.83	1.84	1.86
	Primarni deficit/suficit	0.74	1.89	2.8	-0.64	-0.18	0.59
	Korišćenje depozita države ⁴	0.31	0.24	0.23	1.72	2.40	2.58

Izvor: Ministarstvo finansija: Obrazloženje Zakona o budžetu za 2012. godinu

⁴ U tabeli 1, kod fiskalnog scenarija nižeg rasta, prikazano je korišćenje depozita države u većem iznosu nego u centralnom scenariju. Osim korišćenja depozita kao opcije za finansiranje potrošnje, u poglavlju 4 Javne finansije, razrađeni su i ostali modeli finansiranja potrošnje u ovom scenariju.

PRILOG 1

SMJERNICE ZA POJEDINAČNE SEGMENTE EKONOMSKE POLITIKE

- Segment 1: Evropske integracije
- Segment 2: Fiskalna politika
- Segment 3: Monetarna politika
- Segment 4: Privatizacija i javno privatna partnerstva
- Segment 5: Strane direktne investicije
- Segment 6: Konkurencija
- Segment 7: Državna pomoć
- Segment 8: Poreska politika
- Segment 9: Unapredjenje poslovnog ambijenta
- Segment 10: Turizam
- Segment 11: Trgovina
- Segment 12: Prostorno planiranje i gradjevinarstvo
- Segment 13: Energetika
- Segment 14: Transport
- Segment 15: Telekomunikacije
- Segment 16: Informaciono društvo
- Segment 17: Bankarski sektor
- Segment 18: Osiguranje
- Segment 19: Tržište kapitala
- Segment 20: Tržište rada
- Segment 21: Obrazovanje, nauka i istraživanje
- Segment 22: Zdravstveni sistem
- Segment 23: Poljoprivreda
- Segment 24: Zaštita životne sredine
- Segment 25: Regionalni razvoj
- Segment 26: Reforma državne uprave

Segment EP 1: Evropske integracije

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Završen Screening 2. Otvaranje pregovaračkih poglavlja 3. Povlačenje sredstava iz evropskih fondova			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Izrada Nacionalnog programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji Aktivnost 2: Izrada Platforme za vođenje pregovora o zaključivanju Ugovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji –Pregovaračka platforma Aktivnost 3: Određivanje strukture za vođenje pregovora Aktivnost 4: Izvještavanje o statusu realizacije obaveza iz SSP-a (kvartalno) Aktivnost 5: Izvještaj o realizaciji obaveza iz Akcionog plana ispunjavanja prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije Aktivnost 6: Izrada Komunikacione strategije za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	0	0	0
		Aktivnost 3	0	0	0
		Aktivnost 4	0	0	0
		Aktivnost 5	0	0	0
		Aktivnost 6	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedostatak sredstava 2. Nedostatak administrativnih kapaciteta 3. Neblagovremena realizacija obaveza			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Povlačenje sredstava iz EU fondova i obezbjeđivanje donatora 2. Jačanje administrativnih kapaciteta 3. Angažovanje relevantnih eksperata za odgovarajuća poglavlja i potpoglavlja			

Obradivač: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Segment EP 2: Fiskalna politika

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Konsolidacija javnog sektora kroz uravnoteženje bilansa i relativno smanjenje javne potrošnje			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Smanjenje fiskalnog deficita javnog sektora na 1, 05% procijenjenog BDP-a za 2012. godinu 2. Uravnoteženi fiskalni bilanci lokalne samouprave 3. Smanjenje tekuće javne potrošnje uz održavanje kapitalnih investicija na nivou od 3,5-4% BDP-a			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Definisanje fiskalnih "sidara" i pravila, koja se odnose na zadovoljavanje kriterijuma iz Mاستrihta i obezbjeđivanje dugoročne održivosti sistema javnih finansija kroz smanjenje javne potrošnje za 1 procentni poen BDP-a godišnje Aktivnost 2: Povećanje budžetskih prihoda kroz uvođenje akciza na kafu i gazirana pića, i povećanje akciza na duvan i duvanske proizvode Aktivnost 3: Striktna kontrola zarada, centralizovani obračun i zamrzavanje fonda zarada koje se isplaćuju u javnom sektoru Aktivnost 4: Stvaranje fiskalne rezerve⁵ od najmanje 60 mil €, kao sredstvo za preventivno djelovanje u slučaju eksternog šoka na crnogorsku ekonomiju, i posredno na sistem javnih finansija Aktivnost 5: Krajnje restriktivno izdavanje garancija i potpisivanje novih kreditnih aranžmana, osim za razvojne projekte Aktivnost 6: Implementacija i razvoj sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (finansijsko upravljanje, kontrola i unutrašnja revizija)			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	11.500	0	11.500
		Aktivnost 3	0	0	0
		Aktivnost 4	0	0	0
		Aktivnost 5	0	0	0
		Aktivnost 6	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Visok nivo izdatih garancija (za preduzeća iz prerađivačke industrije) 2. Rast poreskog duga (nenaplaćena poreska potraživanja) 3. Relativno visok nivo otplate dugova			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Pregovori sa kreditorima o restruktuiranju duga 2. Povećanje poreske discipline, pojačani naponi Poreske uprave 3. Prestanak zaduživanja u srednjem roku			

Obradivač: Ministarstvo finansija

⁵ Stvaranje fiskalne rezerve nema direktni uticaj ni na prihodnu ni na rashodnu stranu, već omogućava fiskalnu stabilnost kroz povećanje depozita države

Segment EP 3: Monetarna politika

1.	Primarni cilj u 2012. godini	U cilju daljeg podsticanja i očuvanja monetarne i finansijske stabilnosti, a posebno podsticanja i očuvanja stabilnog bankarskog sistema Centralna banka Crne Gore (CBCG) će primjenjivati sve raspoložive mjere i instrumente radi očuvanja monetarne stabilnosti			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Kontinuirano preispitivati politiku obavezne rezerve, kao instrumenta monetarne politike i, po potrebi, vršiti njene izmjene; 2. Kontinuirano analizirati potencijalne rizike i prijetnje po finansijsku stabilnost i razmatrati potrebu implementacije ostalih instrumenata monetarne politike - operacija na otvorenom tržištu, kreditiranje banaka u slučaju redovnih potreba za likvidnošću i ostvarivanje funkcije kreditora u krajnjoj instanci.			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Razvijati statističku osnovu i instrumente za praćenje finansijske stabilnosti, uključujući i razvijanje „indikatora blagovremenog upozorenja“ na eventualnu pojavu sistemske finansijske krize, kao i vršiti stalnu procjenu potencijalnih rizika u oblastima iz nadležnosti CBCG Aktivnost 2 Testirati plan aktivnosti Centralne banke u slučaju vanrednih okolnosti („Contingency plan“), a u okviru Savjeta za finansijsku stabilnost učestvovati na izradi nacionalnog plana za djelovanje u vanrednim okolnostima Aktivnost 3 Usavršavati mehanizme za održavanje finansijske stabilnosti, tj. mehanizme za djelovanje u slučaju eventualne sistemske krize, sprovesti stresna testiranja kako bi na bazi dobijenih rezultata bile preduzete adekvatne mjere da se negativne posljedice eventualne krize svele na najmanju moguću mjeru Aktivnost 4 Pripremiti predlog Zakona o finansijskoj stabilnosti u formi »lex specialis-a«, kojim bi se minimizirale posljedice eventualnog ugrožavanja finansijske stabilnosti Aktivnost 5 Analizirati uticaj makroekonomskih kretanja u zemlji i iz okruženja na Crnu Goru, posebno na finansijsku stabilnost i, u zavisnosti od ocjene stanja, preduzimati odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti, kao i preporučivati preduzimanje odgovarajućih mjera čija primjena nije u nadležnosti CBCG, a u okviru ovlaštenja dobijenih Zakonom o Savjetu za finansijsku stabilnost Crne Gore Aktivnost 6 Pratiti i analizirati stanje u svim segmentima finansijskog sistema, radi blagovremenog utvrđivanja svih potencijalnih uzroka nestabilnosti i sposobnosti sistema da apsorbuje iste			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	0 ⁶	0	0
		Aktivnost 3	0	0	0
		Aktivnost 4	0	0	0
		Aktivnost 5	0	0	0
		Aktivnost 6	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	• Probijanje rokova za planirane aktivnosti zbog limitiranosti ljudskih resursa			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	• Intezivna saradnja sa međunarodnim institucijama na implementaciji aktivnosti, • Kreiranje internih mehanizama nadzora i praćenja implementacije planiranih aktivnosti			

Obradivač: Centralna banka Crne Gore

⁶ Sam proces testiranja plana aktivnosti Centralne banke u slučaju vanrednih okolnosti

Segment EP 4: Privatizacija i javno privatna partnerstva

1	Primarni cilj u 2012. godini	Priliv stranog kapitala za oporavak crnogorske privrede i priliv budžetskih prihoda			
2	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Razvijanje konkurencije 2. Uvodjenje savremenih tehnologija 3. Bolje pozicioniranje preduzeća			
3	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 3: Usvajanje Zakona o javno-privatno partnerstvu Aktivnost 1 Organizovanje prezentacija za potencijalne investitore Aktivnost 2 Uklanjanje biznis barijera			
4	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1		5	-5
		Aktivnost 2	20	10	10
		Aktivnost 3	10	2	8
5	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Ekonomska kriza 2. Rigidnost crnogorskih zakona 3. Nepostojeći geodetski planovi			
6	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Izmjena zakonske regulative 2. Efikasnost u radu državnih i lokalnih organa			

Obradivač: Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte

Segment EP 5a: Strane direktne investicije – Turizam i gradjevinarstvo

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Nastavak započetih i realizacija novih turistički projekata.			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Intenziviranje investicionih aktivnosti, efikasnija i kvalitetnija realizacija turističkih razvojnih projekata. 2. Otklanjanje uzroka koji otežavaju realizaciju ugovorenih investicionih projekata 3. Obezbjedenje uslova za ubrzanje procedure objavljivanja novih međunarodnih tendera			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Nastavak aktivnosti na realizaciji projekta Luštica development (150 mil. € za pet godina) Aktivnost 2: Nastavak ulaganja u Porto Montenegro (50 mil.€ u naredne tri godine) Aktivnost 3: Početak investicije Plavi horizonti (250 mil. € u naredne tri godine) Aktivnost 4: Nastavak investicija u Hotel AS (70 mil. € u naredne dvije godine) Aktivnost 5: Hotel Kraljičina plaža Miločer (30 mil. € u naredne tri godine) Aktivnost 6: Hotel Jadran Ulcinj (25 mil. € naredne tri godine)			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	15 miliona		
		Aktivnost 2	15 miliona		
		Aktivnost 3	35-50 miliona		
		Aktivnost 4	40 miliona		
		Aktivnost 5	5 miliona		
		Aktivnost 6	5 miliona		
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Uticaj svjetske ekonomske krize 2. Neadekvatna podrška bankarskog sektora 3. Sporost u radu administracije u dijelu obezbjeđivanja neophodnih uslova (saglasnosti, planovi..)			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Sprovođenje mjera za umanjeње uticaja svjetske ekonomske krize 2. Efikasna i kontinuirana kontrola realizacije investicionih programa uz blagovremeno otklanjanje rizika koji mogu ugroziti njihovu realizaciju			

Obradivač: Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Segment EP 5b: Strane direktne investicije – Industrija i trgovina

7.	Primarni cilj u 2012. godini	Unaprijeđenje poslovnog ambijenta Crne Gore u cilju privlačenja stranih direktnih investicija, kao i povećanja konkurentnosti privrede			
8.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Realizacija projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije 2. Realizacija projekata iz oblasti istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina			
9.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1. Izgradnja 10 planiranih malih hidroelektrana⁷ Aktivnost 2 Izgradnja 2 planirane vjetroelektrane⁸ Aktivnost 3 Sprovođenje tenderskog postupka za dodjelu ugovora o koncesiji za istraživanje i ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika u podmorju Crne Gore, kao i ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina			
10	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	2100		2100
		Aktivnost 2	4200		4200
		Aktivnost 3	500		500
		Aktivnost 4			
		Aktivnost 5			
		Aktivnost 6			
11	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju projekata 2. Komplikovana procedura izdavanja građevinskih dozvola			
12	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačko 5.	1. Primjena jednostavnije procedure izdavanja građevinskih dozvola i usvajanje prostorno planske dokumentacije			

Obradivač: Ministarstvo ekonomije

⁷ Ovaj iznos se odnosi na fiskalni uticaj po osnovu poreza i carina na uvezenu opremu za planiranu izgradnju malih hidroelektrana procijenjene investicije od oko 30 miliona € za 2012. godinu.

⁸ Ovaj iznos se odnosi na fiskalni uticaj po osnovu poreza i carina na uvezenu opremu za planiranu izgradnju vjetroelektrana procijenjene investicije od oko 60 miliona € za 2012. godinu.

Segment EP 5c: Strane direktne investicije – Saobraćaj i pomorstvo

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Povećanje konkurentnosti, obima i kvaliteta usluga preduzeća u državnom vlasništvu, iz oblasti saobraćaja			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Nastavak aktivnosti vezanih za privatizaciju "Montenegro Airlines"-a i razvojni projekti iz Master plana JP "Aerodromi Crne Gore" 2. Nastavak aktivnosti vezanih za privatizaciju AD "Kontejnerski terminali i generalni tereti" 3. Nastavak aktivnosti vezanih za privatizaciju AD "Montecargo"			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Izbor odgovarajućeg modela privatizacije "Montenegro Airlines"-a i raspisivanje tendera; Aktivnost 2 Raspisivanje tendera za AD "Kontejnerski terminali i generalni tereti" i izbor najpovoljnijeg ponuđača Aktivnost 3 Izbor konsultanta za raspisivanje tendera i privatizacija AD "Montecargo"			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	12.500	1.250	11.250
		Aktivnost 2			
		Aktivnost 3		30	-30
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Neatraktivnost privrednih subjekata 2. Nedostatak finansijskih sredstava za investiranje usljed ekonomske krize			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Istraživanje tržišta i saradnja sa multilaterarnim finansijskim institucijama 2. Direktni kontakti sa potencijalnim inestitorima 3. Povećanje atraktivnosti preduzeća za privatizaciju kroz restrukturiranje			

Obradivač: Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

Segment EP 5d: Strane direktne investicije - Poljoprivreda

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Privatizacija: AD“Zora” Berane, AD “Plodovi”, AD “Novi Duvanski Kombinat”			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	Privatizacija zemljišnih posjeda u Grahovu polju, Ulcinjском polju i Tivatskom polju radi aktiviranja Grinfild investicija			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Obezbijediti adekvatnu procedure za sprovođenje procesa privatizacije Aktivnost 2: Obezbjedenje strateških partnera			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Nedovoljna zainteresovanost potencijalnih stranih investitora za privatizaciju subjekata iz oblasti poljoprivrede			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	U cilju privlačenja potencijalnih investitora definisati dodatne benefite u smislu podrške iz agrobudžeta , odlaganje plaćanja obaveza, pomoć u isplati tehn – ekonomskih viškova			

Obradivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Segment EP 5e: Strane direktne investicije – Informaciono društvo

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Privlačenje novih operatora na tržištu elektronskih komunikacija i izgradnja wi-fi i TETRA sistema za primorske opštine i Cetinje od strane izabranog partnera EOS Austrija			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	Jačanje konkurencije na tržištu elektronskih komunikacija			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Izbor novog operatora mobilne telefonije Aktivnost 2: Ulaganje EOS-a u infrastrukturu za razvoj Wi-Fi i TETRE			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	1.315	0	1.315
		Aktivnost 2	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Odustajanje potencijalnih investitora od ulaska na tržište mobilnih komunikacija 2. Neispunjavanje pretpostavki (administrativnih zahtjeva) za investiranje u izgradnju Wi-fi i TETRE			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Eliminisanje negativnih uticaja aktuelne ekonomske krize na našu ekonomiju 2. Efikasna koordinacija na državnom nivou u cilju ispunjavanja svih neophodnih pretpostavki za realizaciju sistema Wi-fi i TETRE			

Obrađivač: Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije

Segment EP 6: Konkurentnost

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Jačanje produktivnosti i konkurentnosti malih i srednjih preduzeća			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Povećanje izvoznih aktivnosti preduzeća 2. Jačanje inovativnih kapaciteta preduzeća 3. Podsticanje preduzeća na primjenu međunarodnih standarda			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Vaučerske šeme za inovacije Aktivnost 2: Izrada Akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća u 2012. godini Aktivnost 3: Analiza stanja prerađivačke industrije sa akcentom sektore sa dominantnim učešćem u strukturi i jačanjem njihove konkurentnosti			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	20	- 20
		Aktivnost 2	0	0	0
		Aktivnost 3	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Preostala sredstva za realizaciju aktivnosti br.1 u iznosu od cca 30.000€ nijesu predviđena Budžetom za 2012.			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	Mogućnost obezbjeđenja potrebnih sredstava od inostranih donatora			

Obradivač: Ministarstvo ekonomije

Segment EP 7: Državna pomoć

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Povećanje efikasnosti upravljanja i sprovođenja pravila državne pomoći			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Dalje unapređenje oblasti pravila državne pomoći 2. Dalje unaprijeđenje transparentnosti sistema državne pomoći			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: analiza prakse lokalnih samouprava u primjeni pravila državne pomoći Aktivnost 2: pripremanje neophodnih prijedloga za usklađivanje propisa lokalne samouprave sa pravilima državne pomoći Aktivnost 3: praćenje realizacije (analiza efekata) dodijeljenih državnih pomoći Aktivnost 4: dalja izmjena i usklađivanje regulative sa dinamičnom politikom i izmjenama određenih pravila državne pomoći Aktivnost 5: vođenje evidencije državne pomoći			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	IPA 2011	IPA 2011	IPA 2011
		Aktivnost 2	IPA 2011	IPA 2011	IPA 2011
		Aktivnost 3	0	0	0
		Aktivnost 4	/	/	/
		Aktivnost 5	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedostatak administrativnih kapaciteta 2. Neblagovremeno dostavljanje podataka od strane davalaca državne pomoći			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	Organizovanje seminara za davaoce državne pomoći			

Obradivač: Ministarstvo finansija

Segment EP 8a: Poreska politika - porezi

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Jednostavniji i jeftiniji poreski sistem za poreske obveznike i efikasnije administriranje evidencije, naplate i kontrole fiskaliteta u cilju unapredjenja poreske kulture, kroz regulativu uskladjenu sa Acquis-em.			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini (max 3)	1. Povoljan poslovni ambijent za razvoj preduzetništva, privlačenje investicija i generisanje neophodnih prihoda za finansiranje javnih funkcija, 2. Smanjenje administrativnih i drugih troškova i eliminisanje prostora za diskreciona i nezakonita postupanja			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Donošenje Zakona o izmjenama I dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost Aktivnost 2: Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama Aktivnost 3: Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave Aktivnost 4: Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet nepokretnosti Aktivnost 5: Automatizacija procedura za plaćanje poreskih i neporeskih obaveza kako bi se pružila efikasnija usluga poreskim obveznicima			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini ⁹	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1			
		Aktivnost 2			
		Aktivnost 3			
		Aktivnost 4			
		Aktivnost 5			
		Aktivnost 6			
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Produženje ekonomske krize što može da utiče na smanjenje fiksnog kapaciteta I likvidnosti sadašnjih I potencijalnih poreskih obveznika 2. Nedostatak kapaciteta administracije u dijelu opremljenosti novim tehnologijama i ljudskih resursa za efikasnije servisiranje poreskih obveznika i naplatu			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačko 5.	1. Mjere za ublažavanje negativnih efekata aktuelne ekonomske krize, posebno problema likvidnosti kroz instrumente plaćanja fiskalnih obaveza u ratama 2. Podrška jačanju kapaciteta administracije kroz aranžmane saradnje sa partnerskim institucijama			

Obradivač: Ministarstvo finansija

⁹ Nemoguće dati podatke o traženim iznosima jer ne znamo precizno koje će sve izmjene biti obuhvaćene navedenim zakonima

Segment EP 8b: Poreska politika - carine

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Pojednostavljenje i ubrzanje carinskih procedura uz efikasnu zaštitu od ilegalne trgovine, kroz dalje usaglašavanje sa carinskim propisima Evropske unije			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Usaglašavanje nivoa carinske zaštite sa carinskom politikom dogovorenom u okviru Svjetske trgovinske organizacije 2. Uspostavljanje sistema oslobođenja od plaćanja carine koji će biti u potpunosti usaglašen sa evropskim standardima 3. Usaglašavanje nomenklature carinske tarife sa kombinovanom nomenklaturom Evropske unije za 2013. god. uključujući i dalju liberalizaciju u okviru zaključenih sporazuma o slobodnoj trgovini			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Zakon o izmjenama i dopunama Carinskog zakona Aktivnost 2: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi Aktivnost 3: Uredba o postupku ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja carine Aktivnost 4: Uredba o usklađivanju nomenklature carinske tarife za 2013. god			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2			<i>Izmjena Zakona o carinskoj tarifi imaće negativan neto fiskalni uticaj, koji će se utvrditi naknadno, nakon izvršene detaljne analize</i>
		Aktivnost 3			<i>Donošenje navedene uredbe imaće negativan neto fiskalni uticaj, koji će se utvrditi naknadno, nakon izvršene detaljne analize</i>
		Aktivnost 4			<i>Donošenje navedene uredbe imaće negativan neto fiskalni uticaj, koji će se utvrditi naknadno, nakon izvršene detaljne analize</i>
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Odlaganje usvajanja modernizovanog carinskog zakona od strane EU do 2015.			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	Izmjena važećeg Carinskog zakona u Crnog Gori u 2012. Godini kako bi se unaprijedio postojeći zakonski okvir u oblasti carina.			

Obradivač: Ministarstvo finansija

Segment EP 9: Unapređenje poslovnog ambijenta

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Povećanje privredne aktivnosti i privlačenje stranih direktnih investicija			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Smanjenje administrativnih barijera; 2. Smanjenje administrativnih troškova; 3. Olakšano obavljanje privrednih aktivnosti.			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: uvođenje elektronske registracije preduzeća Aktivnost 2: implementacija reforme procedure izdavanja građevinske dozvole Aktivnost 3: uvođenje RIA u crnogorski regulatorni sistem Aktivnost 4: implementacija reforme inspeksijskog sistema Aktivnost 5: reforma biznis licenciranja Aktivnost 6: prevazilaženje problema nelikvidnosti u privredi			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	/	75.000 (dodatno 75.000 donacija USAID)	- 75.000
		Aktivnost 2	/	/	/
		Aktivnost 3	0	0 (40.000 donacija USAID)	0
		Aktivnost 4	0	6.000.000 (preusmjeravanje opredijeljenih sredstava)	-6.000.000
		Aktivnost 5	25.000	79.000	-54.000
		Aktivnost 6	0	100.000	-100.000
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Organičena budžetska sredstava; 2. Nedostatak administrativnih kapaciteta.			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Obezbeđivanje donacija i strane podrške; 2. Angažovanje konsultanata i eksperata.			

Obradivač: Ministarstvo finansija

Segment EP 10: Turizam

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Ostvarivanje kvalitativnih i kvantitativnih efekata od turizma na nivou prethodne (2011.) godine			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Diverzifikacije turističke ponude 2. Produženje turističke sezone 3. Zadržavanje značajnih emitivnih tržišta 4. Unapredjenje kvaliteta turističke ponude 5. Poboljšanje evidencije turističkog prometa 6. Poboljšanje evidencije smještajnih kapaciteta (posebno u privatnom smještaju)			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Razvoj specifičnih turističkih proizvoda (izrada projekata, postavljanje infrastrukture, marketing aktivnosti) Aktivnost 2: Uvođenje fiskalnih povlastica za objekte koje rade tokom cijele godine Aktivnost 3: Kontinuirane marketinške aktivnosti na značajnim emitivnim turističkim tržištima (prisustvo na sajmovima i berzama) Aktivnost 4: Sa poslovnim bankama razmotriti mogućnost obezbjeđenja povoljnih kreditnih linija Aktivnost 5: Uvođenje jedinstvene evidencije turističkog prometa Aktivnost 6: Uvođenje Centralnog turističkog registra uz intenzivniju inspekcijsku kontrolu			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	115	0
		Aktivnost 2	0	0	0
		Aktivnost 3	0	1.105	0
		Aktivnost 4	0	0	0
		Aktivnost 5	0	0	0
		Aktivnost 6	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedostatak sredstava za realizaciju planiranih aktivnosti. 2. Produženje ekonomske krize			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Organizovanje donatorskih sastanaka u cilju sagledavanja mogućnosti finansijske podrške planiranim aktivnostima. 2. Obezbjedenje sredstava od međunarodnih finansijskih institucija 3. Koordinirani rad svih subjekta uključenih u formiranje turističkog proizvoda			

Obradivač: Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Segment EP 11: Trgovina

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Povećanje zone slobodne trgovine čime se obezbjeđuje kvalitetno i bezbjedno snadbijevanje tržišta Crne Gore poljoprivredno-prehrambenim proizvodima i robama široke potrošnje i širi mogućnost za plasman crnogorskih proizvoda na svjetsko tržište.			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	- Početak primjene potpisanih sporazuma o slobodnoj trgovini - Zakruženje legislative u dijelu unutrašnje trgovine donošenjem Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o potrošačkim kreditima, Zakona o zaštiti konkurencije i donošenje programa intrventnih nabavki. - Inspekcijski nadzor prometa roba na unutrašnjem tržištu, kao i usklađivanje kontrole u skladu sa novom organizacijom inspekcijskog nadzora			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Ratifikacija Sporazuma o pristupanju Svjetskoj trgovinskoj organizaciji Aktivnost 2 početak primjene Dodatnog protokola uz Sporazum o izmjeni i pristupanju centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini sa Albanijom, Hrvatskom i Moldavijom Aktivnost 3 Ratifikacija Sporazuma o slobodnoj trgovini sa EFTA zemljama i Ukrajinom Aktivnost 4 završetak pregovora vezanih za Sproazume o slobodnoj trgovini sa Rusijom, Bjelorusijom i Kazahstanom Aktivnost 5 kontinuirano praćenje trendova svjetske ponude i tražnje roba (prije svega osnovnih prehrambenih proizvoda i naftnih derivata) Aktivnost 6 operativni poslovi na izradi gore navedenih zakona			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	0	0	0
		Aktivnost 3	0	0	0
		Aktivnost 4	0	0	0
		Aktivnost 5	0	0	0
		Aktivnost 6	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	- Uticaj ekonomske krize može dovesti do smanjenja ukupne robne razmjene, odnosno može doći do smanjenja tražnje za crnogorskim proizvodima na svjetskom tržištu - Poremećaji u ponudi na svetskom tržištu poljoprivredno prehrambenim proizvodima i robama široke potrošnje			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	- Neophodno je iskoristiti prednosti koje nude sporazumi o slobodnoj trgovini kako bi se povećao izvoz crnogorskih proizvoda - Sprovođenje plana interventnih nabavki u slučaju ozbiljnih poremećaja na tržištu			

Obradivač: Ministarstvo ekonomije

Segment EP 12a: Prostorno planiranje i građevinarstvo

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Pokretanje građevinarstva i unapređenje stanja u oblasti korišćenja i uređenja prostora			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Donošenje zakonskih i podzakonskih akata i drugih relevantnih akata koji tretiraju oblasti građevinarstva i uređenja prostora; 2. Izrada državnih planskih dokumenata čija je izrada u toku i lokalnih planskih dokumenata koje donosi Vlada Crne Gore; 3. Nastavak realizacije projekta Svjetske banke "Projekat zemljišne administracije i upravljanja u Crnoj Gori";			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Izrada Prijedloga zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata Aktivnost 2: Izrada PPPN za Obalno područje Crne Gore Aktivnost 3: Izrada više priručnika za planiranje i uređenje površina za turizam, stanovanje, pejzažno uređenje, plana pejzaža u PUP Aktivnost 4: Završetak izrade državnih planskih dokumenata, PPPN za Durmitorsko područje, DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači, DPP za višenamjensku akumulaciju na rijeci Komarnici, DPP za Jadransko-jonski autoput, PPPN za NP Lovćen, više državnih studija lokacija kao i završetak izrade PUP-ova za opštine Cetinje, Danilovgrad, Šavnik, Žabljak, Bijelo Polje, Plav i Nikšić. Aktivnost 5: Implementacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije u oblasti uređenja prostora Aktivnost 6: Usaglašavanje domaćeg zakonodavstva sa pravnom regulativom EU u oblasti građevinarstva			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1		90	-90
		Aktivnost 2		500	-500
		Aktivnost 3			
		Aktivnost 4		1.500	-1.500
		Aktivnost 5			
		Aktivnost 6			
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Kašnjenje u izradi prostorno planske dokumentacije od strane obrađivača i nekorisćenje informacionog sistema za vođenje dokumentacione osnove; 2. Poteškoće u sprovođenju već usvojenih državnih studija lokacije; 3. Nesveobuhvatno i sporo sprovođenje reformi, kao i teško prihvatanje novih principa projektovanja i novih tehnologija.			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Pojačana aktivnost stručnih lica u Ministarstvu i pomoć obrađivačima planova; 2. Formiranje baze podataka planskih dokumenata i njihova dostupnost na internetu, kao i sprovođenje promotivnih kampanja za aktivno učešće biznis zajednice u procesu standardizacije; 3. Analiza sprovodljivosti usvojenih DSL u zahvatu PPPN za morsko dobro.			

Obrađivač: Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Segment EP 12b: Komunalna djelatnost i upravljanje otpadom

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Stvaranje pretpostavki za implementaciju zakona kojima se uređuju odnosi u oblastima komunalnih djelatnosti i upravljanja otpadom			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Priprema podzakonskih akta za Zakon o komunalnim djelatnostima, Zakon o upravljanju otpadom i Zakon o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja; 2. Izgradnja potrebne infrastrukture u oblastima vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim vodama i otpadom; 3. Jačanje kapaciteta komunalnih preduzeća koja se bave poslovima vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim vodama i otpadom;			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Priprema uredbi i pravilnika u oblastima komunalnih djelatnosti, upravljanja otpadom i regionalnog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja; Aktivnost 2: Završetak izgradnje sistema regionalnog vodosnabdijevanja opština Crnogorskog primorja; Aktivnost 3: Završetak izgradnje regionalne sanitarne deponije u Baru; Aktivnost 4: Završetak izgradnje kanalizacione mreže u Nikšiću i Kotoru; Aktivnost 5: Nabavka opreme (vozila i kontejnera) za javna komunalna preduzeća u pet opština Crnogorskog primorja iz kredita Svejske banke; Aktivnost 6: Nabavka opreme i sredstava (vozila i kontejnera) za javna komunalna preduzeća iz 14 jedinica lokalne samouprave iz središnjeg i sjevernog dijela Crne Gore iz IPA 2009.			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1		70	
		Aktivnost 2	1 000 (PDV)	2 000 (vraćanje EBRD kredita)	
		Aktivnost 3	700 (PDV)		
		Aktivnost 4	1 000 (PDV)		
		Aktivnost 5			
		Aktivnost 6			
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nemogućnost angažovanja adekvatne ekspertske podrške u izradi pozakonskih akata; 2. Kašnjenje u izradi tehničke dokumentacije, kašnjenje u dobijanju saglasnosti za objavljivanje tendera za izvođenje radova od strane međunarodnih finansijskih institucija i nemogućnost pravovremenog usgalašavanja oko korišćenja sredstva (kreditnih ili bespovratnih) iz svih izvora iz kojih su obezbijeđena (međunarodne finansijske institucije, fondovi EU i budžet Države i lokalnih zajednica) 3. Nespremnost javnih komunalnih preduzeća da zbog organizacionih i drugih slabosti koriste doniranu opremu za aktivnosti na način kako je utvrđen zakonom			
6.	Mjere za otklanjanje/ minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Finansijska podrška od strane Delegacije EU iz Podgorice za angažovanje eksperata koji će pružiti stručnu podršku u izradi podzakonskih akata; 2. Jačanje postojećih kadrovskih kapaciteta kroz zapošljavanje najmanje dva nova službenika u Sektoru (pravnik i ekonomista); 3. Pravovremeno planiranje i adekvatna koordinacija svih subjekata uključenih u realizaciju projekata u oblastima vodosnabdijevanja, upravljanja otpadnim vodama i otpadom; 4. Posjete i razgovori sa svim nadležnim subjektima na lokalnom nivou o načinu na koji treba da budu uspostavljene organizacione i druge pretpostavke za punu implementaciju zakona.			

Obradivač: Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Segment EP 13: Energetika

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Realizacija projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti i mineralnih sirovina			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Realizacija projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije 2. Realizacija projekata iz oblasti energetske efikasnosti (u zgradama javnog sektora i u sektoru domaćinstava) 3. Realizacija projekata iz oblasti istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Izdavanje građevinskih dozvola i izgradnja planiranih malih hidroelektrana i vjetroelektrana Aktivnost 2: Pripremne aktivnosti za realizaciju projekata izgradnje HE na Morači i HE Komarnica Aktivnost 3: Realizacija projekata povećanja energetske efikasnosti u obrazovnim i zdravstvenim objektima Aktivnost 4: Realizacija projekata korišćenja solarne energije za pripremu tople vode i proizvodnju električne energije u sektoru domaćinstava Aktivnost 5: Sprovođenje tenderskog postupka za dodjelu ugovora o koncesiji za istraživanje i ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodnika u podmorju Crne Gore, kao i ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina Aktivnost 6: Izrada Državnog plana eksploatacije mineralnih sirovina			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1			
		Aktivnost 2			
		Aktivnost 3	/	/ (10.600 po osnovu kreditnih linija Svjetske banke i KfW banke)	/
		Aktivnost 4	0	0 (350 - kreditna linija za solarne sisteme za domaćinstva - grant IMELS)	0
		Aktivnost 5	500	0	500
		Aktivnost 6	/	/	/
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju projekata 2. Komplikovana procedura izdavanja građevinskih dozvola 3. Nedovoljno interesovanje građana za povoljne kredite za energetske efikasnost			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačku 5.	1. Obezbeđenje finansijske podrške od finansijskih institucija 2. Primjena jednostavnije procedure izdavanja građevinskih dozvola 3. Promotivne aktivnosti u cilju jačanja svijesti građana o mjerama energetske efikasnosti			

Obradivač: Ministarstvo ekonomije

Segment EP 14: Transport

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Priprema za realizaciju prioritetne dionice autoputa Bar-Boljare: Smokovac (Podgorica) - Mateševo			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	- Realizacija programa redovnog održavanja, eliminisanja uskih grla, rekonstrukcija raskrsnica i sanacija kritičnih tačaka na državnim putevima Crne Gore - Nastavak rekonstrukcije pruge Bar-granica sa Srbijom - Završetak rekonstrukcije pruge Podgorica-Nikšić - Izrada feasibility studije za povezivanje pruge Pljevlja-Bijelo Polje-Berane-granica sa Kosovom - Nabavka brodova za AD "Crnogorska plovidba"			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Izrada Tehničke studije o opcijama realizacije projekta autoputa, kao i izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu po evropskim standardima u saradnji sa EIB-om iz granta od 500.000 eura, koji je odobren od strane Investicionog okvira za Zapadni Balkan; priprema modela za realizaciju i finansiranje prioritetne dionice Smokovac-Mateševo; priprema tenderske dokumentacije za realizaciju prioritetne dionice Smokovac-Mateševo i objava i sprovođenje tendera za realizaciju prioritetne dionice Smokovac-Mateševo Aktivnost 2 Izrada projektna dokumentacije i raspisivanje tendera za eliminisanje uskih grla, rekonstrukciju raskrsnica i sanaciju kritičnih tačaka na državnim putevima Crne Gore Aktivnost 3 Realizacija projekata rekonstrukcije i smanjenje kritičnih tačaka Aktivnost 4 Ispunjavanje obaveza iz Pariskog memoranduma o kontroli države luke; Aktivnost 5 Raspisivanje tendera za feasibility studiju povezivanje pruge Pljevlja-Bijelo Polje-Berane-granica sa Kosovom			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1			
		Aktivnost 2			
		Aktivnost 3		25.800	- 25.800
		Aktivnost 4		50	- 50
		Aktivnost 5		315	- 315
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Nedostatak finansijskih sredstava			
6.	Mjere za otklanjanje/ minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.				

Obradivač: Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

Segment EP 15: Telekomunikacije

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Jačanje konkurencije na tržištu elektronskih komunikacija			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	- Povećanje kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga , smanjenje cijena elektronskih komunikacionih usluga , investicije u broadband infrastrukturu, veća zaštita potrošača - Pokretanje procesa digitalizacije radio-difuzije - puštanje u rad pojedinih lokacija sa digitalnim signalom - Pokretanje procedure za izbor strateškog partnera za obavljanje poštanske djelatnosti po modelu JPP –strateški partner-Pošta Crne Gore AD - Spuštanje rezervisanog područja sa 100 grama na 50 grama, bolji kvalitet univerzalne poštanske usluge, monitoring tržišta poštanskih usluga i verifikacija obračuna neto troška za obavljanje univerzalne poštanske usluge. - razvijanje novih servisa elektronskih komunikacionih usluga, povećanje investicija u sektor telekomunikacija, obavezivanje pružalaca usluga na simetrične, garantovane brzine broadband pristupa - mjerjenje kvaliteta prenosa poštanskih pošiljaka, kojim će se utvrditi kvalitet obavljanja univerzalnih poštanskih usluga i održivost univerzalne poštanske usluge .			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1. Donošenje novog Zakona o elektronskim komunikacijama Aktivnost 2. Pokretanje Tenderskog postupka za nabavku predajničke digitalne opreme za II fazu koju finansira Država shodno IPA projektu iz 2009. godine Aktivnost 3. Donošenje podzakonskih akata za implementaciju novog Zakona o poštanskim uslugama Aktivnost 4. Pokretanje procedure za izbor strateškog partnera za obavljanje poštanske djelatnosti po modelu JPP –strateški partner-Pošta Crne Gore AD			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	5	-5
		Aktivnost 2	0	900	-900
		Aktivnost 3	0	5	-5
		Aktivnost 4	8.840	350	8.490
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Neispunjavanje obaveza u realizaciji I faze digitalizacije koju finansira Evropska komisija i nemogućnost raspisivanja tendera za II fazu koja će se finansirati iz državnog budžeta 2. Nedonošenje podzakonskih akata koji proizilaze iz novog Zakona o poštanskim uslugama zbog nedostatka ljudskog resursa. 3. Nezainteresovanost potencijalnih investitora za obavljanje poštanske djelatnosti po modelu JPP zbog globalne ekonomske krize			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačku 5.	1. Sinergija zainteresovanih aktera za donošenje Zakona o elektronskim komunikacijama 2. Intenzivirati aktivnosti za završetak prve faze digitalizacije zajedno sa EK 3. Intenzivirati aktivnosti na izboru Savjetnika u procesu izbora strateškog partnera za obavljanje poštanske djelatnosti po modelu JPP 4. Animiranje potencijalnih investitora za obavljanje poštanskih djelatnosti po modelu JPP-strateški partner- Pošta Crne Gore			

Obradivač: Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije

Segment EP 16: Informaciono društvo

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Realizacija ciljeva iz Strategije razvoja informacionog društva 2012-2016 godine			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini (max 3)	- Promocija portala e-uprave u cilju većeg korišćenja - Promocija odjeljenja za prevenciju i suzbijanje incidenata na internet-nacionalnog CIRT tima - Realizacija prve faze projekta Wireless Montenegro			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Usvajanje Akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja informacionog društva 2012-2016 god za 2012 godinu Aktivnost 2 Obuka državnih službenika i namještenika za korišćenje portal e-uprave Aktivnost 3 Popis usluga koje pružaju državni organi i organi lokalne samouprave građanima i privredi i njihovo rangiranje po važnosti Aktivnost 4 Dvadeset prvorangiranih usluga obezbijediti on-line Aktivnost 5 Sa ITU-om napraviti akcioni plan za implementaciju CIRT-a Aktivnost 6 Sinhronizacija sa preduzećem Wireles Montenegro u cilju eliminisanja barijera za realizaciju prve faze projekta Wireless Montenegro			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	0	0	0
		Aktivnost 3	0	0	0
		Aktivnost 4	0	0	0
		Aktivnost 5	0	0	0
		Aktivnost 6	0	0	0
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Otpor prema promjenama 2. Nedostatak znanja 3. Administrativne barijere			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačko 5.	1. Promocija prednosti koje donose ICT 2. Intenzivne obuke državnih službenika za korištenje modernih tehnologija 3. Intenzivne obuke potencijalnih korisnika elektronskih usluga			

Obrađivač: Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije

Segment EP 17: Bankarski sektor

1.	Primarni cilj u 2012. godini	1. Unaprjeđenje regulatornog okvira u cilju njegove harmonizacije sa propisima EU I usklađivanje sa uslovima poslovanja na međunarodnom finansijskom tržištu kroz primjenu Bazelskih standarda 2. Neposredna i posredna kontrola poslovanja banaka I MFI u skladu sa planom kontrolnih aktivnosti u 2012. godini			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Raditi na unapređenju procesa upravljanja rizicima u bankama I procesa supervizije zasnovanog na rizicima 2. Razvijati sisteme koji će uticati na jačanje transparentnosti I tržišne discipline kroz sveobuhvatnu I kontinuiranu razmjenu podataka između banaka I ostalih učesnika na tržištu 3. Sprovoditi politiku opreznog licenciranja, odnosno davanja odobrenja novim akcionarima za ulazak u postojeći bankarski sistem, prvenstveno polazeći od zaštite interesa deponenata I povjerilaca banaka			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Sprovođenje stresnog testiranja sa svrhom evaluacije nivoa preuzetih rizika od strane banaka, identifikacija slabosti I njihov uticaj na sistem u cjelini, kao I utvrđivanje eventualne potrebe za dodatnim kapitalom I dodatnim likvidnim sredstvima Aktivnost 2 Promovisati jačanje korporativnog upravljanja u bankama Aktivnost 3 Jačati mehanizme I procedure neophodnih za uspješnu implementaciju procesa sprječavanja pranja novca I finansiranja terorizma Aktivnost 4 Razvijati dalju saradnju sa drugim supervizorima, posebno zemalja matičnih banaka koje posluju u Crnoj Gori na osnovu zaključenih memoranduma o saradnji, sa ciljem sinhronizacije supervizorskih aktivnosti na nacionalnom I globalnom nivou Aktivnost 5 Zbog izraženih volatilnosti na eksternim finansijskim tržištima intenzivno će se pratiti isti sa svrhom preventivnog djelovanja I kreiranja sistema kapitalne zaštite sistema u odnosu na spoljne šokove. Aktivnost 6 Pratiti I implementirati unapređenja na planu međunarodnih multilateralnih dogovora I usvojenih konvencija u oblasti bankarske industrije			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	x	x	x
		Aktivnost 2	x	x	x
		Aktivnost 3	x	x	x
		Aktivnost 4	x	x	x
		Aktivnost 5	x	x	x
		Aktivnost 6	x	x	x
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Opasnost proširenja negativnih efekata sa globalnog tržišta I dalji pad kreditnih aktivnosti banaka kao pokretača privrednog razvoja, smanjenje podrške realnom sektoru što može negativno uticati I na bankarski sistem. 2. Visok nivo nekvalitetne aktive banaka I otežana naplata dospjelih potraživanja, koja negativno utiče na prihode banaka I njihov kapital 3. Prekomjerno preuzimanje rizika I njegovo neadekvatno praćenje od strane banaka, derogiranje njihovog kapitala I nemogućnost njegove obnove iz postojećih prihoda			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačku 5.	1. Podrška majki banki u dodatnom kapitalu I kreditnim linijama za likvidnost I plasmane 2. Restrukturiranje kreditnog portfolija banaka, prodaja nekvalitetnih kredita, faktoring aktivnosti, poboljšanje naplate dospjelih potraživanja 3. Pojačano praćenje situacije na međunarodnom tržištu I adekvatna akcija u cilju očuvanja stabilnosti I sigurnosti bankarskog sistema 4. Povećan broj ciljnih kontrola banaka I donošenje adekvatnih supervizorskih mjera kako bi se identifikovani rizici u poslovanju minimizirali ili izbjegli			

Obrađivač: Centralna banka Crne Gore

Segment EP 18: Osiguranje

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Unaprijeđenje regulatornog okvira i razvoj sektora osiguranja u Crnoj Gori			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Postepeno usaglašavanje zakonske I podzakonske regulative u oblasti osiguranja sa direktivama EU 2. Unapređenje sistema kontrole I supervizije u sektoru osiguranja 3. Obezbeđivanje adekvatne zaštite osiguranika i drugih korisnika osiguranja			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1	Donošenje izmjena I dopuna Zakona o osiguranju		
		Aktivnost 2	Donošenje novog Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju		
		Aktivnost 3	Donošenje podzakonske regulative koja proističe iz izmjena i dopuna Zakona o osiguranju i novog teksta Zakona o obaveznom osiguranju		
		Aktivnost 4	Sprovođenje kontinuirane off site kontrole poslovanja društva za osiguranje		
		Aktivnost 5	Sprovođenje ciljane on site kontrole poslovanja društava za osiguranje		
		Aktivnost 6	Sprovođenje kontinuiranih aktivnosti na edukaciji I porastu nivoa informisanosti građana o sektoru osiguranja		
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	Nije moguće procijeniti		
		Aktivnost 2	Nije moguće procijeniti		
		Aktivnost 3	Nije moguće procijeniti		
		Aktivnost 4	Nije moguće procijeniti		
		Aktivnost 5	Nije moguće procijeniti		
		Aktivnost 6	Nije moguće procijeniti		
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Neizvjesnost u kretanjima u realnom i finansijskom sektoru u 2012. godini predstavlja rizik za dinamiku razvoja sektora osiguranja 2. Kupovna moć i životni standard stanovništva može imati negativan uticaj na rast tržišta osiguranja			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačko 5.	1. Intezivirane aktivnosti na sprovođenju ciljane kontrole poslovanja društava za osiguranje, sa fokusom na usklađenost nivoa i ročnost obaveza i imovine 2. Implementacija Sistema za ocjenu I praćenje finansijske stabilnosti			

Obradivač: Agencija za nadzor osiguranja

Segment EP 19: Tržište kapitala

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Razvoj regulative i infrastrukture za dalji razvoj efikasnog tržišta kapitala			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Proširivanje tržišta 2. Unapređenje strukture tržišta 3. Unapređenje načina pružanja finansijskih usluga			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1:	Usaglašavanje naših propisa sa najboljom međunarodnom praksom i EU direktivama		
		Aktivnost 2:	Izrada i usvajanje pratećih pravila za sprovođenje Zakona o investicionim fondovima		
		Aktivnost 3	Unapređenje informacionog sistema Berze, Centralne Depozitarne Agencije i Komisije za hartije od vrijednosti		
		Aktivnost 4:	Povećanje kvaliteta i efikasnosti tržišta, broja proizvoda i njihove stabilnosti		
		Aktivnost 5	Smanjivanje troškova poslovanja na tržištu		
		Aktivnost 6	Edukacija zaposlenih i članova Komisije u cilju poboljšanja vršenja nadzora		
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	Budžetski efekti planiranih aktivnosti ne zahtjevaju izdvajanje dodatnih sredstava pored onih koja su planirana godišnjim finansijskim planom Komisije		
		Aktivnost 2			
		Aktivnost 3			
		Aktivnost 4			
		Aktivnost 5			
		Aktivnost 6			
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Uticaj međunarodnih ekonomskih i političkih kretanja na raspoloženje i optimizam domaćih i stranih investitora – dominantna karakteristika u posljednje dvije godine je strah investitora i povlačenje novca iz investicija			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Smatramo da treba unapređivati domaće poslovno okruženje kako bi se i u periodu negativne investicione klime ostvarilo što više pozitivnih efekata 2. Aktivnosti navedene pod tačkom 3			

Obradivač: Komisija za hartije od vrijednosti

Segment 20: Tržište rada

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Povećanje stope aktivnosti stanovništva i zaposlenosti, kroz stvaranje boljih uslova za otvaranje novih radnih mjesta i ulaganje u ljudski kapital			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	• Povećanje zaposlenosti i smanjenje nezaposlenosti • Identifikovanje ključnih inhibitora aktivnosti stanovništva • Dalje unapređenje fleksibilnosti tržišta rada • Unapređenje poslovnog ambijenta • Unapređenje znanja i vještina i kompetencija kroz formalno obrazovanje i neformalno učenje			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Usvajanje opšteg kolektivnog ugovora Aktivnost 2 Usvajanje novog Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti Aktivnost 3 Definisanje sveobuhvatnog plana reforme Zakona o radu i drugih zakona koji imaju uticaj na aktivnost na tržištu rada Aktivnost 4 Smanjenje sive ekonomije na tržištu rada Aktivnost 5 Implementacija mjera aktivne politike zapošljavanje			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	n.a.	n.a.	
		Aktivnost 3	0	0	0
		Aktivnost 4	+10.000,00	0	10.000,00
		Aktivnost 5	+980,00	-3.725,00	2.745,00
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Dalje pogoršanje ekonomske situacije u Crnoj Gori i EU 2. Neusvajanje opšteg kolektivnog ugovora 3. Nedostatak spremnosti za reforme 4. Problem neizmirenih potraživanja, viškovi zaposlenih u administraciji			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačko 5.	1. Promovisanje reforme kroz projekat tehničke pomoći Svjetske banke 2. Nastavak aktivnosti na unapređenju biznis okruženja 3. Osnivanje tijela za koordinaciju i praćenje borbe protiv sive ekonomije			

Obrađivači: Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Ministarstvo finansija

Segment EP 21a: Obrazovanje

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Unapređenje sistema obrazovanja			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	• Reforma modela finansiranja visokog obrazovanja u Crnoj Gori • Unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja, uključujući i upisnu politiku na obrazovnim ustanovama • Razvoj okvira kvalifikacija u skladu sa Zakonom o nacionalnom okviru kvalifikacija			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Analiza sadašnjeg modela finansiranja visokog obrazovanja i priprema modela finansiranja u skladu sa najboljom međunarodnom praksom Aktivnost 2 Izrada studije o potrebama tržišta rada Aktivnost 3 Izrada strategije upisne politike na obrazovnim ustanovama Aktivnost 4 Kontrola rada ustanova visokog obrazovanja, odnosno reakreditacija ustanova i studijskih programa Aktivnost 5 Jačanje stručnih kapaciteta Savjeta za visoko obrazovanje i izmjena i dopuna propisa koji se odnose na obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju, u skladu sa Evropskim standardima i smjernicama za obezbjeđenje kvaliteta Aktivnost 6 Izrada kvalifikacionih okvira za sektore, standarda zanimanja odnosno obrazovnih standarda, standarda kvalifikacija i modularizovanih i kreditno vrednovanih obrazovnih programa u najmanje dva sektora			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti ⁱⁱ	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1		148	-148
		Aktivnost 2		75	-75
		Aktivnost 3		10	-10
		Aktivnost 4			
		Aktivnost 5		70	-70
		Aktivnost 6			
		UKUPNO		303	-303
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedovoljna uključenost partnera 2. Neispunjavanje rokova predviđenih Planom realizacije			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Adekvatan sistem kontrole sprovođenja planiranih aktivnosti 2. Uspostavljanje bolje koordinacije i komunikacije između svih partnera			

Obradivač: Ministarstvo prosvjete i sporta

Segment 21b: Nauka i istraživanje

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Jačanje kapaciteta naučnoistraživačkih ustanova			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	3. Povezivanje nauke i privrede 4. Učešće Crne Gore u FP7 i EUREKA Programu 5. Povećana mobilnost istraživača			
6.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Sufinansiranje nacionalnih naučnoistraživačkih projekata - prva godina Aktivnost 2: Realizacija projekata u okviru bilateralne naučne saradnje Aktivnost 3: Participacija Crne Gore za učešće u FP7 Programu (2007-2013) Aktivnost 4: Implementacija Akcionog plana za učešće Crne Gore u Programu EUREKA Aktivnost 5: Implementacija Akcionog plana za mobilnost istraživača za period 2011-2012 Aktivnost 6: Realizacija projekta HERIC - prva godina (finansiranog iz kredita Svjetske banke)			
7.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1		1.000	-1.000
		Aktivnost 2		170	-170
		Aktivnost 3		250	-250
		Aktivnost 4		150	-150
		Aktivnost 5		50	-50
		Aktivnost 6		168	-168
		UKUPNO		1.788	-1.788
8.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Smanjenje budžeta za nauku 2. Nezainteresovanost istraživačke zajednice			
9.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	Aktivna promotivna aktivnost			

Obradivači: Ministarstvo nauke i Ministarstvo prosvjete i sporta

Segment EP 22: Zdravstveni sistem

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Reforma sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite, definisanje i sprovođenje niza aktivnosti normative, organizacione i tehničke prirode.			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Podizanje kvaliteta zdravstvene zaštite i kontrola kvaliteta. 2. Preventivna zdravstvena zaštita i dostupnost zdravstvene zaštite. 3. Ulaganje u zdravstvenu infrastrukturu.			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Sprovođenje aktivnosti definisanih Strategijom za optimizaciju sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite. Aktivnost 2: Sprovođenje aktivnosti definisanih Nacionalnim programom ranog otkrivanja raka debelog crijeva za period 2012-2016, Aktivnost 3: Sprovođenje aktivnosti definisanih Nacionalnim programom ranog otkrivanja raka grlića materice za period 2012-2016, Aktivnost 4: Početak izgradnje planiranih zdravstvenih objekata – Poliklinika OB Berane, Agencija za lijekove, Zavod za transfuziju krvi i rekonstrukcija pojedinih zdravstvenih ustanova u opštinama. Aktivnost 5: Sprovođenje aktivnosti definisanih Akcionim planom za ishranu i bezbjednost hrane Crne Gore Aktivnost 6: Sprovođenje aktivnosti definisanih Akcionim planom nacionalnog strateškog odgovora na HIV/AIDS u Crnoj Gori			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u €)	Uticaj na fiskalne rashode (u €)	Neto fiskalni uticaj (u €)
		Aktivnost 1	0	0	0
		Aktivnost 2	0	531.307	-531.307
		Aktivnost 3	0	349.307	-349.307
		Aktivnost 4	0	4.800.000	- 4.800.000
		Aktivnost 5	0	616.000	-616.000
		Aktivnost 6	0	1.149.920	-1.149.920
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Uticaj globalne ekonomske krize na sistem finansiranja zdravstva			
6.	Mjere zaotklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Uštede na svim nivoima. 2. Racionalna potrošnja sredstava.			

Obradivač: Ministarstvo zdravlja

Segment EP 23: Poljoprivreda

1	Primarni cilj u 2012. godini	Realizacija agrarne, šumarske i politike upravljanja vodama, kroz mjere tržišno cjenovne politike, jačanje ruralnog razvoja, jačanje institucija kao preduslov za prilagodjavanje EU			
2	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Uspostavljanje i funkcionisanje sistema bezbjedne proizvodnje hrane i prometa hrane biljnog i animalnog porijekla 2. Pобоljšanje ruralne infrastructure sa spekta vodosnabdijevanja u seoskim sredinama 3. Unaprijediti sistem zaštite i uzgoja šuma			
3	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Izrada i usvajanje Agrobudžeta za 2012. godinu Aktivnost 2 Izrada i usvajanje Operativnog programa zdravstvene zaštite životinja Aktivnost 3 Izrada i usvajanje programa Fitosanitarnih mjera Aktivnost 4 izrada i usvajanje Programa upotrebe sredstava u vodoprivredi Aktivnost 5 Izrada i usvajanje Programa za upravljanje vodama, zaštitu voda i zaštitu od voda Aktivnost 6 Izrada i usvajanje Programa za zaštitu i uzgoj šuma			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1		19.452	
		Aktivnost 2		1.300	
		Aktivnost 3		260	
		Aktivnost 4		500	
		Aktivnost 5		270	
		Aktivnost 6		710	
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedovoljan i neblagovremen priliv sredstava iz BUDžeta za realizaciju mjera 2. Nedovoljan broj zaposlenih 3. Neblagovremeno preuzimanje aktivnosti na implementaciji EU agende			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Intenzivnija realizacija projekta Svjetske banke - MIDAS-brže povlačenje sredstava do nivoa raspoloživih sredstava za nemjene grantova i jačanje administrativnih mjera 2. Aktiviranje tvining projekta - Jačanje administrativnih kapaciteta u Fitosanitarnoj oblasti i Tvininga za ruralni razvoj i IPARD-V komponenta intenziviranje i puna realizacija			

Obradivač: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Segment EP 24: Zaštita životne sredine

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Usaglašavanje nacionalnog sa zakonodavstvom EU u oblasti životne sredine			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Usaglašavanje sa zakonodavstvom EU-izrada akata 2. Izrada Progress monitoringa 3. Jačanje administrativnih kapaciteta u sektoru u pravcu obučavanja i savladavanja EU Acquis-a u oblasti životne sredine			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Izmjene i dopune Zakona (Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu, Zakon o nacionalnim parkovima) i izrada Predloga zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja Aktivnost 2: Izrada dva izvještaja (Progress monitoring report, Izvještaj o implementaciji Nacionalne strategije biodiverziteta sa akcionim planom za period 2010-2015. godine) Aktivnost 3: Donošenje Nacionalne Strategije za upravljanje kvalitetom vazduha Aktivnost 4: Donošenje dvije Uredbe (Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha i Uredba o djelatnostima za koje se izdaje dozvola o emisijama zagađujućih materija u vazduh) Aktivnost 5: Program usklađivanja pojedinih privrednih grana sa Zakonom o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine Aktivnost 6: Donošenje 11 Pravilnika za implementaciju zakona iz oblasti zaštite životne sredine			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1		9	
		Aktivnost 2		8	
		Aktivnost 3		5	
		Aktivnost 4		4	
		Aktivnost 5		2	
		Aktivnost 6		11	
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Nedovoljni administrativni kapaciteti			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Blagovremeno planiranje i realizacija aktivnosti pod tačkom 3 2. Jačanje administrativnih kapaciteta			

Obradivač: Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Segment EP 25: Regionalni razvoj

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Smanjenje razlika u nivou razvijenosti regiona, odnosno jedinica lokalne samouprave			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	1. Stvaranje pretpostavki za jačanje regionalne konkurentnosti i korišćenje sredstava EU fondova; 2. Realizacija projekata kapitalne infrastrukture 3. Jačanje kapaciteta lokalnih samouprava za primjenu legislative i mjera energetske efikasnosti			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1: Izrada Akcionog plana za realizaciju Strategije regionalnog razvoja od 2012-2014. godine i podrška izradi i evaluaciji strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave Aktivnost 2: Podrška razvoju klastera kroz usvajanje i primjenu Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera do 2016. godine; Aktivnost 3: Izrada i usvajanje Uredbe o metodologiji za izračunavanje indeksa konkurentnosti jedinica lokalne samouprave i izračunavanje indeksa konkurentnosti na lokalnom nivou; Aktivnost 4: Usvajanje Odluke o regionalnoj mapi državnih pomoći radi proširivanja mogućnosti za dodjelu regionalne državne pomoći u skladu sa pravilima EU Aktivnost 5: Priprema i realizacija lokalnih akcionih planova za energetske efikasnost kroz konkretne projekte Aktivnost 6: Primjena energetskog menadžmenta u lokalnim samoupravama			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1			
		Aktivnost 2		100	
		Aktivnost 3			
		Aktivnost 4			
		Aktivnost 5		40 (dodatno WBIF EE window 1000)	
		Aktivnost 6		30 (dodatno donacija GIZ-a 50)	
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Usporavanje investicija u kapitalne i razvojne projekte 2. Organičena budžetska sredstva na nacionalnom i lokalnom nivou i nedovoljna kreditna aktivnost 3. Nedostatak administrativnih kapaciteta na lokalnom nivou i nepoznavanje koncepta i mjera energetske efikasnosti			
6.	Mjere za otklanjanje/minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Intenziviranje aktivnosti na promociji investicija za ulaganja u razvojne projekte 2. Povećanje interesa potencijalnih donatora za podršku realizaciji projekata iz strateških planova razvoja opština i uspostavljanje povoljnih kredita za lokalne samouprave (i.e. IRF) 3. Jačanje kapaciteta na lokalnom nivou za pripremu razvojnih projekata koji se mogu finansirati iz EU fondova i drugih donatorskih izvora i obezbjeđivanje podrške od donatorske zajednice 4. Povećanje kapaciteta za dobijanje pouzdanih statističkih podataka na lokalnom nivou 5. Unapređivanje poslovnog ambijenta.			

Obradivač: Ministarstvo ekonomije

Segment EP 26: Reforma državne uprave

1.	Primarni cilj u 2012. godini	Nastavak reforme državne uprave u skladu sa Strategijom reforme javne uprave za period 2011-2016, sa pratećim Akcionim planom (usvojeno u martu 2011. godine)			
2.	Sekundarni ciljevi u 2012. godini	• Temeljna reforma upravnog postupka • Reforma službeničkog sistema • Uspostavljanje nove organizacije državne uprave u skladu sa konceptom iz Zakona o državnoj upravi			
3.	Prioritetne aktivnosti u 2012. godini potrebne za realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	Aktivnost 1 Priprema Nacrta zakona o opštem upravnom postupku Aktivnost 2 Priprema podzakonskih akata (12)neophodnih za implementaciju ZDSIN Aktivnost 3 Donošenje Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave Aktivnost 4 Uredba o grupama poslova, kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju, nomenklaturu poslova i okvirni broj izvršilaca u organima državne uprave Aktivnost 5 Odluka o broju državnih sekretara u ministarstvima			
4.	Fiskalni uticaj realizacije (faze realizacije) aktivnosti iz tačke 3 u 2012. godini	Naziv aktivnosti	Uticaj na fiskalne prihode (u 000 €)	Uticaj na fiskalne rashode (u 000 €)	Neto fiskalni uticaj (u 000 €)
		Aktivnost 1			
		Aktivnost 2			
		Aktivnost 3			
		Aktivnost 4			
		Aktivnost 5			
		Aktivnost 6			
5.	Potencijalni rizici u 2012. godini koji mogu ugroziti realizaciju ciljeva pod tačkama 1. i 2.	1. Nedovoljna koordinacija između organa državne uprave zaduženih za sprovođenje reforme i drugih državnih organa (na državnom i lokalnom nivou) 2. Neinformisanost i nedovoljna obučenost o novim rješenjima i institutima predviđenih novim zakonskim rješenjima			
6.	Mjere za otklanjanje/ minimiziranje rizika u 2012. godini identifikovanih pod tačkom 5.	1. Dosledno sprovođenje praćenja realizacije aktivnosti predviđenih AP od strane Savjeta za regulatornu reformu i unaprijeđenje p. Ambijenta i drugih državnih organa 2. Obuka i informisanost službenika i javnosti sa novim zakonskim rješenjima i institutima (seminari, okrugli stolovi...)			

Obradivač: Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo finansija

PREDLOG KOMUNIKACIONIH TEZA

Naziv dokumenta	Smjernice ekonomske politike za 2012. godinu
Nosioci komunikacionih aktivnosti	Ministarstvo finansija - Sektor za ekonomsku politiku i razvoj PR služba Ministarstva finansija
Ključne poruke	• Prioritetni cilj ekonomske politike u 2012. godini jeste povećanje kredibiliteta crnogorske ekonomije u cilju dugoročnog ekonomskog rasta i povećanja zaposlenosti. • Kratkoročne politike za postizanje cilja ekonomske politike u 2012. godini su jačanje fiskalne i finansijske stabilnosti i realizacija izvjesnih investicija. • Instrumenti za njihovo sprovođenje su Budžeta za 2012. godinu, dosljedno regulisanje bankarskog tržišta i dalje unapređenje poslovnog ambijenta.
Efekti	- Rast ekonomije u 2012. godini po stopi od 2% (bazni scenario), odnosno 0,5% (scenario nižeg rasta) - Relativno smanjivanje javne potrošnje - Smanjenje deficita javnih finansija - Realizacija izvjesnih investicija - Održavanje stabilnosti bankarskog sektora - Nastavak strukturnih reformi
Novine	Koncept dokumenta
Rizici	• Recesija u regionu i EU • Kriza likvidnosti • Pad kreditne aktivnosti • Značajan pad SDI, uz odlaganje velikih infrastrukturnih objekata • Značajan pad prihoda od turizma • Socijalni pritisak • Fiskalna kriza • Održivost javnog duga-kriza u prerađivačkoj industriji
Ciljne grupe	Državna uprava, sektor privrede, NVO sektor, međunarodne organizacije i institucije, građani i dr.
Relevantnost dokumenta za inostranu javnost	Smjernice predstavljaju validan dokument za kontakte sa predstavnicima međunarodnih organizacija i institucija i, kao takav, može biti interpretiran u inostranoj javnosti.
Period realizacije	Dokument se odnosi na mjere ekonomske politike u 2012. godini po segmentima
Dodatne napomene	Nema